

Katia Peruzzo

Univerza v Trstu, Italija

Od učiteljev tujega jezika stroke do učencev in nazaj: kaj se lahko naučimo iz priprave terminoloških virov za bodoče pravne strokovnjake

Oddelek za Pravne, jezikovne, tolmaške in prevežalske študije (IUSLIT) Univerze v Trstu se ukvarja z vzpostavljanjem terminološke podatkovne zbirke pravnega izrazja TERMitLEX. Del projekta obsega pregled terminoloških zbirk, ki so jih do sedaj zbrali dodiplomski in magistrski študenti smeri Prevajanje in tolmačenje na IUSLIT-u. V okviru projekta se obstoječe zbirke prenavljajo in dopolnjujejo z novimi terminološkimi zapisi. Glede na to, da je TERMitLEX namenjen pravnim strokovnjakom, terminologom in prevajalcem, so bile strokovne vsebine podatkovne zbirke v sodelovanju s pravnimi strokovnjaki preoblikovane tako, da zadovoljujejo njihove potrebe, skladno s tem ciljem pa je bil spremenjen tudi obrazec za zapis terminoloških podatkov. Kot del posvetovalnega procesa s pravnimi strokovnjaki je nastal vprašalnik, ki ga je izpolnilo 66 študentov zadnjega letnika petletnega študijskega programa smeri Pravo na IUSLIT-u.

V prispevku najprej predstavimo vprašalnik, ki smo ga zasnovali, da bi ocenili, kakšne so potrebe končnih uporabnikov zbirke. Med drugim je vprašalnik vseboval tudi nalogo, ki je temeljila na branju avtentičnega angleškega pravnega besedila na temo pogojne kazni. Namen te naloge je bil ugotoviti, katere vrste podatkov bi za študente najbolj uporabne v terminoloških zapisih podatkovne zbirke (npr. podatki o sobesedilu, frazeologiji, ustreznica). Analiza vprašalnikov je poleg tega pokazala na nekatere vidike rabe terminoloških virov, ki bodo lahko uporabni pri učenju in poučevanju jezika stroke. Izkazalo se je, da se študenti na splošno ne zavedajo dovolj, kakšni jezikovni viri so jim na voljo v elektronski in tiskani obliki, ter imajo pomanjkljivo razvite spretnosti iskanja podatkov na medmrežju. Zato jim je v preobilju dostopnih podatkov v elektronski obliki težko pravilno izluščiti ustrezne podatke.

Z analizo odgovorov smo tako dobili nekatere uporabne usmeritve za oblikovanje in preoblikovanje programa jezika stroke. Predvsem se je pokazalo, da bi morali terminologijo in frazeologijo obravnavati na integriran način in da bi bilo treba v programe vključevati tudi ciljno usmerjeno učenje o učinkoviti rabi slovarjev in drugih slovaropisnih in terminoloških virov, saj bodo študenti pri obravnavi strokovnih besedil le na ta način sposobni reševati težave terminološke in frazeološke narave. Naslednji pomemben vidik, ki ga je izpostavila raziskava, je povezan z vključevanjem vaj v prevajanju v učenje/poučevanje jezika stroke. Iz komentarjev študentov prava je razvidno, da se s posebnostmi angleškega pravnega sistema spoznavajo preko prevajanja v materni jezik, pri čemer niso sposobni kritično razsojati o tem, kdaj jim prevajanje lahko pomaga, kdaj pa je lahko škodljivo za razumevanje konceptov. Zato bi bilo koristno na kulturno pogojenih strokovnih področjih, kjer se konceptualni sistemi razlikujejo, npr. na pravnem področju, pri pouku jezika stroke več pozornosti posvetiti obravnavi neustreznih prevodov, ki lahko vodijo v potvarjanje izvirnega sporočila ali v pripisovanje zavajajočih konotacij konceptom tujega pravnega sistema.